

FACTSHEET SAMEN VOOR RYAN (1.0)

Versie 8 oktober 2025

Wat is Samen voor Ryan?

Samen voor Ryan is een netwerk van maatschappelijke organisaties die zich professioneel bezighouden met de ontwikkeling van jeugdigen in Steenwijkerland. Daarnaast is Samen voor Ryan de naam van een akkoord tussen de netwerkpartners. De gemeente heeft dit akkoord en de werkwijze van het netwerk vastgesteld als beleidskader voor het onderwijsachterstandenbeleid en het beleid voor voortijdig schoolverlaten.

Wie nemen er deel aan Samen voor Ryan?

Er nemen 27 organisaties deel aan het netwerk. Dit zijn organisaties uit de sectoren kinderopvang, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, GGD/Jeugdgezondheidszorg, sociaal werk en het Team Uitvoering Sociaal Domein van de gemeente Steenwijkerland.

Hoe is samen voor Ryan ontstaan?

Samen voor Ryan voor Ryan is in 2019 op initiatief van de gemeente ontstaan. Toen heeft de gemeente aan de organisaties gevraagd wat zij *samen* zouden willen doen om ervoor te zorgen dat – kort gezegd - jeugdigen beter toegerust worden voor het volwassen leven. De achterliggende gedachte hierbij was dat het gemeentelijk geld het best kan worden besteed aan activiteiten die de afzonderlijke organisaties niet alleen kunnen. Immers: alle organisaties uit het netwerk Samen voor Ryan werken vanuit hun kerntaak al aan het toerusten van jeugdigen voor (uiteindelijk) het volwassen leven. Dit doen zij met grote betrokkenheid en deskundigheid. De gemeentelijke middelen werden bestemd voor die kinderen voor wie de deskundigheid van de afzonderlijke organisaties alleen onvoldoende is. Ofwel: voor de kinderen voor wie samenwerking noodzakelijk is om ze toe te rusten voor de volwassenheid. Inmiddels is Samen voor Ryan uitgegroeid tot een netwerk van zelfstandige organisaties die zich geschaard hebben achter een gezamenlijke missie en zich daar samen verantwoordelijk voor voelen.

Wat is de missie van Samen voor Ryan?

De huidige missie van het netwerk luidt: “Wij willen er samen voor zorgen dat dat alle kinderen in Steenwijkerland in de eerste 18 jaar van hun leven de vaardigheden ontwikkelen die ze nodig hebben om straks als volwassene zo zelfstandig mogelijk hun leven te kunnen leiden en deel te kunnen nemen aan de samenleving. Daarbij erkennen we dat niet iedereen volledig zelfstandig aan de samenleving kan deelnemen. Ieder mens heeft soms anderen nodig. En sommige van onze kinderen zullen altijd professionele ondersteuning nodig hebben. Daarom hebben we het over ‘zo zelfstandig mogelijk aan de samenleving kunnen deelnemen’. Ook voor deze kinderen – met náme voor deze kinderen is het immers van belang dat we heel goed kijken welke vaardigheden zij nodig hebben om hun leven zo zelfstandig mogelijk te kunnen leiden en deel te kunnen nemen aan de samenleving”.

Wat is de ambitie van Samen voor Ryan?

De ambitie van het netwerk luidt: “Onze ambitie is er samen voor te zorgen dat meer kinderen in Steenwijkerland met meer vaardigheden van school komen, zodat zij als volwassenen beter in staat zijn om zelfstandig hun leven te leiden en deel te nemen aan de samenleving.”

Wat zijn de leidende principes in het netwerk?

De leidende principes zijn samen te vatten met de volgende steekwoorden: preventie, samenwerking tussen verschillende sectoren, bondgenootschappen met ouders, innovatief, holistische pedagogische visie, demedicaliseren, normaliseren & ontzorgen, duurzaam resultaat. Voor een toelichting op deze leidende principes: zie paragraaf 3 van het akkoord Samen voor Ryan.

Hoe werkt het netwerk aan zijn missie?

Het netwerk heeft vier prioritaire thema's gekozen:

- De Eerste 2000 dagen;
- Meertaligheid;
- Levensvaardigheden;
- De Steenwijkerlandse Academie.

Voor ieder van deze thema's zijn meerjarige doelen opgesteld. Elk thema heeft een projectleider en een projectgroep. De projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers van meerdere sectoren. Zij maken elk jaar een projectplan waarin ze beschrijven welke activiteiten ze zullen ondernemen om de meerjarige doelen te behalen.

Welke opbrengsten heeft het netwerk gegenereerd?

Hieronder staat per project wat er is gedaan om de doelen te bereiken en wat er tot nu toe is bereikt sinds de start van het netwerk.

De Eerste 2000 Dagen

Doel: de professionals in kinderopvang en de basisschool vertalen de wetenschappelijke kennis over de 'natuurlijke en harmonieuze' ontwikkeling van kinderen in hun houding en gedrag. Hierbij zet de projectgroep in op wisselende thema's. Opbrengsten van de afgelopen zes jaar:

- Er zijn ieder jaar meerdere (online)lezingen georganiseerd waaraan tussen de 10 en de 80 professional per keer hebben deelgenomen met een gemiddeld waarderingcijfer van een 8. Thema's van de lezingen waren de impact van de (pre-)conceptionele fase, geboortetrauma, reflexintegratie, ouderbetrokkenheid, sensomotorische ontwikkeling, de normale mond-, spraak- en taalontwikkeling.
- Er zijn readers en video's ontwikkeld over de volgende thema's met de volgende experts:
 - De eerste negen maanden (Anna Verwaal)
 - Alles rond geboorte (Anna Verwaal)
 - Ontwikkeling van hersenen bij ongeborenen en pasgeborenen (Manon Benders)
 - De invloed van primaire reflexen (Simone Nieuwhuis)
 - De grotere lijn, ontwerpen van zinvolle bewegingsactiviteiten (Marieke Fix)
 - Sensomotorische ontwikkeling: bewegen en ervaren van baby tot kleuter (Hanneke Poot – van de Windt)
- De training Waardevolle Relaties en Basisvertrouwen voor Kinderen is ontwikkeld met externe experts én medewerkers uit het netwerk. De cursus is dit jaar voor de derde keer aangeboden. Meer dan 70 mensen hebben de cursus inmiddels gevolgd met een gemiddeld waarderingcijfer van 8,5.
- Pilot rondom het versterken van logopedische kennis in de kinderopvang
- Baby- en peutermarkt, draagdoekworkshop en het mamacafé (gericht op ouders).

Meertaligheid

Doel: jonge anderstalige kinderen op de best mogelijke manier ondersteunen in hun ontwikkeling. Hiertoe werkt het netwerk vanuit één visie, streeft het netwerk naar een dekkend aanbod aan ondersteuning van anderstalige kinderen en worden professionals getraind in intercultureel werken. Resultaten van de afgelopen zes jaar:

- Gezamenlijke visie op onderwijs aan en opvang van meertalige kinderen, uitgewerkt in de Reader Anderstalige Kinderen en drie video's. De basis voor de visie is dat het welbevinden van anderstalige kinderen in hun onderwijs en opvang voorop staat voor een optimale meertalige ontwikkeling, en dat thuis nabij opvang en onderwijs daar aan kunnen bijdragen.
- Map Meertaligheid bij Anderstalige Kinderen. Hierin staat een verzameling van handvatten, relevante artikelen en samenvattingen op het gebied van visie, welbevinden, taalontwikkeling, samenwerking met ouders.
- Een poster die in kaart brengt waar ouders van anderstalige kinderen antwoorden op hun vragen kunnen vinden, met qr-codes waarachter de ouder in eigen taal de informatie kan vinden. Deze poster is verspreid onder alle deelnemende organisaties binnen Samen voor Ryan, de bibliotheek en alle huisartsen binnen de gemeente Steenwijkerland.
- Er zijn 18 trainingen georganiseerd, waaraan 365 professionals hebben deelgenomen. Thema's van de trainingen waren
 - Taalontwikkeling algemeen door de IJsselgroep
 - Taalontwikkeling bij het jonge kind door de IJsselgroep
 - Anderstalige peuters door de IJsselgroep
 - Anderstalige kleuters door de IJsselgroep
 - Werken met meertalige boeken door de Adviseur meertaligheid
 - Interculturele communicatie voor VO/PO & KO, door de IJsselgroep en de Adviseur meertaligheid
 - Traumasensitief werken door de IJsselgroep en Anton Horeweg.
- Vanaf 2021 zijn een adviseur meertaligheid en een beleidsondersteuner meertaligheid betrokken bij het project. Zij hebben door de jaren heen alle 32 primair onderwijs scholen, de drie scholen voor voortgezet onderwijs en alle locaties van de betrokken kinderopvang ten minste één keer per schooljaar bezocht. Daarbij hebben ze aandacht gevraagd voor het onderwerp, onder andere door het uitdelen van kleine attenties, zoals kleurpotloden in huidskleur, prentenboekjes met teksten in meerdere talen, een kalender met alle feestdagen van allerlei culturen en nationaliteiten, een uitbreiding van de collectie van bibliotheekboeken voor de leeftijd 12-16. Daarnaast zijn door de adviseur meertaligheid in het schooljaar 2024-2025 21 concrete adviezen gegeven aan scholen ter ondersteuning van anderstalige kinderen. En heeft de adviseur meertaligheid de drie leerkrachten van de Taalvoorziening ondersteund in het lesgeven aan 42 anderstalige basisschoolleerlingen. In de Taalvoorziening krijgen anderstalige kinderen gedurende één dag in de week les in Nederlands als tweede taal met aandacht voor hun specifieke welbevindingsbehoefte.
- Door de beleidsondersteuner zijn voor alle organisaties voorbeeldbeleidsplannen uitgewerkt. Bovendien is er bij zeven organisaties een beleidsplan op maat ontwikkeld.
- In het kader van de opzet, monitoring en evaluatie van de Taalvoorziening heeft de beleidsondersteuner vier schoolbezoeken afgelegd, om te achterhalen hoe door de aanleverende basisscholen gekeken wordt naar de Taalvoorziening.

- Er hebben zeven kennisdelingsbijeenkomsten plaatsgevonden met onder andere kinderopvangbelanghebbenden, omliggende gemeenten betrokken bij de Taalschool in Meppel, scholen in Steenwijkerland en meer.

Levensvaardigheden

Doel: het versterken van de cognitieve, fysieke, sociale en emotionele vaardigheden van jongeren vanaf 10 jaar. De aandacht gaat hierbij uit naar de 'brede' levensvaardigheden langs de thema's mijn lichaam, mijn gevoelens en gedachten, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks leven. Hiertoe organiseren we activiteiten voor jongeren, stimuleren we de ontmoeting tussen professionals van primair en voortgezet onderwijs en versterken we hun kennis en kunde. Opbrengsten van de afgelopen zes jaar:

- Themaweken en themadagen, waarbij externe gastdocenten aan jongeren workshops geven gericht op het vergroten van levensvaardigheden. Het is een jaarlijkse week of losse dagen. Met bijvoorbeeld de thema's: Cultuur, Gezonde keuzes of Positive Power. In verband met de teruglopende middelen vanuit Samen voor Ryan, organiseren scholen nu (een afgeslankte versie van) de themaweken vanuit eigen middelen. De middelen vanuit Samen voor Ryan worden ingezet op het vergroten van vaardigheden en kennis van de professionals om leerlingen te coachen in het levensvaardiger worden.
- Vier films, gemaakt door leerlingen van het primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Er is een film gemaakt over de volgende thema's: Online shaming, catfish, diversiteit en armoede. De films kunnen door scholen en andere organisaties worden gebruikt als lesmateriaal; daarvoor is begeleiding beschikbaar.
- Oprichting van de Wereldwijs-in-Steenwijkerland (WiS) club. De WiS club richt zich op tieners voor wie wereldverbreding niet vanzelfsprekend is. Jongeren kiezen zelf een onderwerp en de WiS club organiseert vervolgens ontmoetingen met inspirerende mensen, bedrijven en organisaties die passen binnen dat thema. Zo ontdekken deze jongeren hun talenten, doen nieuwe ervaringen op en vergroten hun zelfvertrouwen. De WiS club heeft in de afgelopen jaren twaalf thema's georganiseerd elk van twee bijeenkomsten. Aan elke bijeenkomst deden ca 20 jongeren mee en waren ca 15 ouders/verzorgers aanwezig.
- Organisatie van twee netwerkbijeenkomsten gekoppeld aan de warme overdrachtsgesprekken (in juni) en contactmomenten (in november) tussen de leerkrachten van groep 8 en de docenten van de 1^e klas van het middelbaar onderwijs. Zo wordt de overgang tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs versoepeld. Met workshops over bijvoorbeeld social media, AI en tienerbrein, wordt de kennis vergroot over wat jongeren in deze leeftijdsgroep 10 tot 14 jaar nodig hebben.
- Oprichting van het lerend netwerk burgerschap waarin professionals die gespecialiseerd zijn op een bepaald thema (zoals seksuele weerbaarheid of mediawijsheid) door de organisaties van Samen voor Ryan gevonden kunnen worden en ingezet kunnen worden als sparringpartner of gastdocent. Het netwerk is nog in de maak.

Steenwijkerlands Academie

Doel: het realiseren van een samenhangend netwerk waarin iedereen dezelfde koers volgt. Hiertoe richt de academie zich op het verspreiden van het gedachtengoed van Samen voor Ryan en van de kennis die met de diverse activiteiten is opgedaan. Daarnaast stimuleert de Steenwijkerlandse

Academie de samenwerking tussen verschillende sectoren, het 'Samen Leren' (reflectie op en dialoog over verbetering van de activiteiten) en de verbinding met kennisinstituten. Daarmee is dit project ondersteunend aan de andere drie projecten.

Resultaten van de afgelopen zes jaar:

- De website Samenvoorryan.nl, waarop alle activiteiten gedeeld worden, net als de kennis die deze activiteiten hebben opgeleverd.
- Een gedeelde pedagogische visie (het 'gedachtengoed', te vinden op de website).
- Jaarlijks (of indien nodig 2-jaarlijkse) 'instapcursussen' waarin nieuwe medewerkers van de organisaties worden geschoold in het gedachtengoed, de missie en visie van het netwerk.
- Begeleiding van twee 'IPS¹-groepen', waarin professionals uit diverse sectoren elkaar in een wijk of kern regelmatig ontmoeten en met elkaar zoeken naar oplossingen voor elkaars vraagstukken. Daarnaast zijn er vier trainingen georganiseerd over interprofessioneel samenwerken voor leidinggevend.

Wat merken jongeren en hun ouders van Samen voor Ryan?

De afgelopen zes jaar heeft het netwerk ingezet op het versterken van de kennis, vaardigheden en samenwerking tussen professionals. De achterliggende gedachte is dat professionals met de juiste kennis en vaardigheden beter in staat zijn een omgeving te creëren waarin kinderen vaardigheden ontwikkelen. En dat jongeren en hun ouders betere ondersteuning krijgen als professionals uit diverse sectoren goed samenwerken. Uit het onderzoek *Grensoverschrijdend samenwerken voor een kansrijke ontwikkeling*² blijkt dat professionals merken dat hun vaardigheden en de onderlinge samenwerking door Samen voor Ryan zijn verbeterd. In hoeverre jongeren hierdoor ook meer vaardigheden hebben ontwikkeld is heel moeilijk te meten. De respondenten uit het onderzoek geven verder aan dat er door Samen voor Ryan meer preventieve zorg beschikbaar is en dat er meer kansen zijn voor jongeren om hun talenten buiten school te ontwikkelen. Het betrekken van ouders verdient nog aandacht.

Wie is de baas van Samen voor Ryan?

Samen voor Ryan is een netwerk van gelijkwaardige partners. Hun missie, ambitie en prioritaire thema's hebben zij vastgelegd in het akkoord Samen voor Ryan. Het Lea-overleg³ fungeert als opdrachtgever van de projecten. Voor ieder van de projecten fungeert één lid van het Lea als gedelegeerd opdrachtgever (bestuurlijk trekker).

Wat is de rol van de gemeente in het netwerk?

De gemeenteraad heeft het akkoord en de werkwijze van Samen voor Ryan vastgesteld als beleidskader voor het onderwijsachterstandenbeleid en het beleid ten aanzien van voortijdig schoolverlaten. Op grond van dit besluit:

- subsidieert de gemeente de activiteiten van Samen voor Ryan, mits zij voldoen aan de Nadere Regels Samen voor Ryan Steenwijkerland;
- ondersteunt de gemeente het netwerk met menskracht, in de vorm van een programmaleider/coördinator en deelnemers aan de projectgroepen;

¹ IPS staat voor 'Interprofessioneel Samenwerken'.

² Keuning, Trynke, Shirine Bousaid en Marco Algera. 2024. *Grensoverschrijdend samenwerken voor een kansrijke ontwikkeling. Een onderzoek naar interprofessionele samenwerking rondom kinderen en jongeren in Steenwijkerland en de rol van Samen voor Ryan*. Zwolle: KPZ en Viaa.

³ Het Lea-overleg is het overleg over de Lokaal Educatieve Agenda. Hierin zijn alle deelnemers aan het netwerk van Samen voor Ryan vertegenwoordigd.

- maakt het Team Uitvoering Sociaal Domein onderdeel uit van het netwerk.

Hoe wordt Samen voor Ryan gefinancierd?

De deelname aan het netwerk (projectgroepen, Lea, activiteiten) wordt 'in natura' gefinancierd door de deelnemende partijen.

De activiteiten van Samen voor Ryan worden door de gemeente gefinancierd op grond van de Nadere Regels Samen voor Ryan Steenwijkerland. Dekking hiervoor vindt de gemeente in de specifieke uitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid.

Het netwerk gaat in het schooljaar 2025-2026 op zoek naar mogelijkheden tot cofinanciering en/of fondsen.

Waar staat Samen voor Ryan nu?

De ambitie van het netwerk bestaat uit twee delen: a) samenwerken om b) ervoor te zorgen dat meer kinderen de vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om zo zelfstandig mogelijk te leven en deel te nemen aan de samenleving.

Samenwerking in het netwerk

Hogeschool KPZ en Hogeschool Viaa hebben in opdracht van de Steenwijkerlandse Academie het netwerk onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat Samen voor Ryan een actief netwerk is waarin professionals sterke verbondenheid ervaren met collega's uit andere vakgebieden en vaak gebruik maken van elkaars deskundigheid. Professionals zien dat door Samen voor Ryan de samenwerking met andere professionals is verbeterd waardoor de zorg en begeleiding van kinderen en jongeren beter kan worden ingericht. Onduidelijke verantwoordelijkheden en gebrek aan gedeelde doelen worden als belemmeringen genoemd. Ook zijn er uitdagingen door regelgeving en personeelsverloop. De activiteiten van Samen voor Ryan worden over het algemeen goed gewaardeerd. Aandachtspunten zijn de betrokkenheid van ouders en het bereiken van kwetsbare gezinnen (dat wil zeggen de gezinnen met een extra ondersteuningsbehoefte).

Best practice

Samen voor Ryan geldt als een van de best practices in het land. We krijgen regelmatig verzoeken van andere gemeenten om te vertellen over de samenwerking en hoe deze tot stand is gekomen.

Herijking wenselijk

Ook een best practice vergt onderhoud. Het netwerk onderzoekt op dit moment hoe zij op een financieel behapbare manier de missie, ambitie, leidende principes en aanpak van het netwerk kunnen herijken. De bevindingen van het rapport *Grensoverschrijdend Samenwerken voor een kansrijke ontwikkeling* worden daarin meegenomen. Het netwerk wil ook de eigen organisatiestructuur en governance onder de loep nemen. Aanleiding voor de herijking is:

1. Sinds 2019 zijn veel nieuwe sleutelspelers in het netwerk gekomen. Met de komst van deze nieuwe sleutelspelers is gebleken dat de missie, ambitie en leidende principes door de sleutelspelers op verschillende manieren geïnterpreteerd worden. Daarom is een aanscherping van de missie, ambitie en leidende principes nodig die duidelijk maakt wat de netwerkpartners er onder verstaan.
2. Het netwerk heeft sinds haar ontstaan geïnvesteerd in diverse aanpakken. Na zes jaar is het tijd voor een herbezinning: doen we - in het licht van onze missie en ambitie - nog de goede

dingen? Daarbij kijkt het netwerk expliciet ook naar de aandachtspunten die uit het onderzoek *Grensoverschrijdend samenwerken* naar voren komen.

3. Het Rijk heeft besloten te korten op de specifieke uitkering voor onderwijsachterstanden. Mede hierdoor dalen de middelen voor Samen voor Ryan. Ook daarom is het nodig om met elkaar te onderzoeken: doen we nog de goede dingen?